

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Cob/13/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215200921
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erik Németh
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4215200921.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Erika Németha a členov senátu JUDr. Romana Greguša a JUDr. Pavla Pileka v právnej veci žalobcu: Rosenberg Properties Slovakia s.r.o., so sídlom Záhradnícka 27, Bratislava, IČO: 36 685 909, zastúpený: JUDr. Milada Koukalová, advokátka, so sídlom Špitálska 10, Bratislava, proti žalovanému: NAVIGATOR EU s.r.o., so sídlom Gombaiho 6, Komárno, IČO: 36 724 866, zastúpený: JUDr. Ľubica Bičianová, advokátka, so sídlom Záhradnícka 16/II., Komárno, IČO: 14 142 309, o zaplatenie 2.064,46 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 5Cb/33/2015 - 202 zo dňa 25. októbra 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 5Cb/33/2015 - 202 zo dňa 25. októbra 2016 potvrdzuje.

Odvolací súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Komárno rozsudkom č. k. 5Cb/33/2015 - 202 zo dňa 25.10.2016 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.871,79 eura s 0,05 % denným úrokom z omeškania zo sumy 675,94 eura od 14.07.2012 do zaplatenia, s 0,05 % denným úrokom z omeškania zo sumy 1.195,85 eura od 10.07.2013 do zaplatenia, ako aj paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40,-- eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť náhradu trov žalobcu jeho právnej zástupkyňi v plnej výške.

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol na základe skutkových zistení, podľa ktorých medzi stranami bola dňa 09.03.2010 uzavretá Zmluva o nájme nebytových priestorov podľa zákona č. 116/1990 Zb., predmetom ktorej boli nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu na LV č. XXXX pre k. ú. L., par. č. XXXX zastavané plochy a nádvorcia, a to kancelárie č. X, X/K., X/R. a X na prvom poschodí o výmere XX,XX m². Patril k nim aj podiel na spoločných častiach a zariadeniach vo výmere XX,XX m². Žalovaný predmet nájmu začal užívať od 01.04.2010. Strany dojednali výšku nájomného mesačne v sume 246,-- eur. Ďalej v článku VI. bod 1 dojednali, že prenajímateľ zabezpečí nepretržité poskytovanie všetkých energií a služieb potrebných na využívanie alebo súvisiacich s využívaním priestorov vrátane vykurovania, prívodu vody a odvodu odpadovej vody, elektrickej energie, údržby a opráv budovy, zimnej údržby chodníkov patriacich k budove, odvoz odpadu a prípadných ostatných služieb, ktoré je možné považovať za súčasť štandardu v prípade nájmu priestorov. Žalovaný sa zaviazal v článku VI. bod 2 uhrádzať mesačné platby za vyššie uvedené služby vo výške 33,20 eura. Strany dojednali, že zálohové platby podliehajú ročnému zúčtovaniu so skutočnými nákladmi na prevádzku a správu objektu najneskôr do 30.6. nasledujúceho roka. Účastníci taktiež v článku VIII. bod 1a. dojednali, že veľkú údržbu a opravu budovy a priestorov

vykoná prenajímateľ, ak celkové náklady presiahnu 165,-- eur. Ak by boli tieto náklady nižšie, znáša ich nájomca. Nájomná zmluva bola ukončená dňa 31.10.2012.

3. Žalobca vykonal ročné zúčtovanie prevádzkových nákladov za rok 2011 (obdobie od 01.01.2011 do 31.12.2011), faktúrou č. 120637, zo dňa 29.06.2012, splatná dňa 13.07.2012, vo výške 868,61 eura, a za rok 2012 (obdobie 01.01.2012 do 31.10.2012) faktúrou č. 130634, zo dňa 25.06.2013, splatnou dňa 09.07.2013, vo výške 1.195,85 eur.

Položky z ktorých pozostáva vyúčtovanie za rok 2011 sú nasledovné: Celkové náklady za energie a služby boli v roku 2011 vo výške 6.362,98 eura. Nájomca prostredníctvom zálohových platieb v roku 2011 uhradil 2.505,60 eura. Náklady na odvoz odpadu vo výške 385,44 eura patria výlučne nájomcovi NAVIGATOR EU, nakoľko sa jedná o odvoz odpadu zabezpečený prenajímateľom nájomcovi na základe jeho osobitnej žiadosti a využívaný výlučne týmto nájomcom. Celková výška nákladov NAVIGATOR EU predstavuje 868,61 eura (6.362,98 eura - 385,44 eura = 5.977,54 eura delené 2 = 2.988,77 eura - 2.505,60 eura = 483,17 eura + 385,44 eura = 868,61 eura). Súčasťou vyúčtovania sú aj: Údržba a opravy vo výške 133,65 eura/mesiac, celkom 1.603,80 eura, a náklady na opravy vo výške 1,04 eura/mesiac, celkom 12,48 eura. Údržbu a opravy, ktoré zabezpečuje osobitný dodávateľ (časť odmeny G. Q.) vo výške 133,65 eura/mesiac.

Položky z ktorých pozostáva vyúčtovanie za rok 2012 sú nasledovné: Celkové náklady za energie a služby boli v roku 2012 (I-10 mesiac) vo výške 5.473,07 eura. Nájomca prostredníctvom zálohových platieb v roku 2012 (I-10) uhradil 1.740,00 eur. Výška nákladov za energie a služby sa delí v pomere 50 % s druhým nájomcom nebytových priestorov. Celková výška nákladov NAVIGATOR EU (I-10 mesiac) predstavuje (5.473,07 eura/ delené 2 = 2.736,535 eura - 1.740,00 eur = 996,54 eura). Celkový nedoplatok nájomcu predstavuje 996,54 eura bez DPH. Nakoľko boli všetky položky vo vyúčtovaní bez DPH, vo faktúre bola príúčtovaná DPH, t. j. celkový nedoplatok nájomcu predstavuje 1.195,85 eura s DPH. Súčasťou vyúčtovania sú aj: ostatné služby vo výške 4,33 eura/mesiac, celkom 51,96 eura, údržba a opravy vo výške 133,65 eura/mesiac, celkom 1.603,80 eura údržba a opravy, ktoré zabezpečuje osobitný dodávateľ (časť odmeny G. Q.) vo výške 133,65 eura/mesiac.

4. Súd prvej inštancie ustálil, že spornými položkami vyúčtovania medzi stranami je v časti položky za odvoz smetí za rok 2011 suma 385,34 eura, ktorú v celosti žalobca započítal v neprospech žalovaného. V rámci položky za odvoz smetí za rok 2012 uvedené platí obdobne aj pre sumu 99,63 eura. V časti položky údržby a opravy je sporná suma 801,90 eura za rok 2011 a za rok 2012 suma 668,25 eura. Celkovo suma namietaná žalovaným dosahuje 1.689,34 eura.

5. V právnych záveroch odôvodnenia svojho rozsudku súd prvej inštancie poukázal na § 3, § 5 ods. 1 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov, § 265, § 2 ods. 1 a § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

6. Súd prvej inštancie skonštatoval, že medzi stranami vznikol platný záväzkový vzťah založený na nájomnej zmluve, predmetom ktorej sú nebytové priestory. Ide o nájom nebytových priestorov podliehajúci úprave zákona č. 116/1990 Zb.. Strany si v čl. VI. predmetnej nájomnej zmluvy odlišne od zákonnej úpravy dohodli spôsob uhrádzania nákladov na zabezpečenie energií a služieb.

7. Vzhľadom na uznanie časti nároku zo strany žalovaného, súd skúmal iba opodstatnenosť tých nárokov žalobcu, ktorých dôvodne žalovaný v konaní namietal.

8. V tejto časti súd sa zaoberal položkou: údržba a opravy, vo výške 133,65 eura/mesiac, celkom 1.603,80 eura, ktoré zabezpečoval zamestnanec žalobcu G. Q.. Menovaný mal dohodnutú mzdu 135,65 eura mesačne. Uvedené náklady boli rovným dielom rozpočítané medzi dvoma nájomcami. V tejto časti súd poukazuje na čl. VI. bod 6.1 zmluvy, kde sa zaviazal žalobca zabezpečovať okrem nepretržitého poskytovania všetkých energií a služieb, aj údržby a opravy budovy, zimnej údržby chodníkov patriacich k budove, ako i prípadných ostatných služieb. Z výsluchu svedkov vyplývalo, že menovaný zamestnanec žalobcu plnil svoju prácu riadne, vykonával drobné opravy vrátane kosenia trávy. Súd prvej inštancie považoval za dôvodné aj priznanie odplaty za zabezpečenie povinnosti prenajímateľa (žalobcu), pretože v tejto časti strany uzavreli dohodu v článku VI. bod 6.2 a dohodli si odplatu vo výške 33,20 eura mesačne.

9. V ďalšej časti súd skúmal dôvodnosť nároku žalobcu v časti za odvoz smetí za rok 2011, kde vyúčtovanú sumu 385,34 eura v celosti započítal v neprospech žalovaného. Obdobným spôsobom i za rok 2012 suma 99,63 eura, zodpovedajúce sa 50 % celkových nákladov za odvoz smetí za obdobie 10 mesiacov. Podľa článku VI. bod 6.1 sa žalobca ako prenajímateľ zaviazal zabezpečiť odvoz odpadu, pričom túto odplatnú činnosť zabezpečoval prostredníctvom Mesta Komárno, ktoré vyúčtovalo odmenu za odvoz odpadu. Samotná námietka žalovaného sa týkala spôsobu rozúčtovania tejto odplaty medzi nájomcami a prenajímateľom rovným dielom, t. j. podielom 1/3 pre každého. Z výpovede svedkov vyplynulo, že 1100 l kontajner používali obaja nájomcovia v rokoch 2011 a 2012. Z uvedeného dôvodu súd časť žalobného nároku žalobcu rovnajúcej sa 50 % sumy 385,34 eur, ako nedôvodný zamietol. Nakoľko žalobca náklady za odvoz smetí za rok 2012 už rozúčtoval medzi nájomcami rovným dielom, v tejto časti považoval návrh za dôvodný. Naproti tomu nemal súd za preukázané, že by predmetný kontajner vyžíval i žalobca v zastúpení svojim zamestnancom. Svedkyňa K. F. potvrdila, že pokosenú trávu údržbár nedával do kontajnera, ale na miesto na to vyhradené. Svedok C. D. tvrdil, že pán Q. zamestnanec žalobcu, tam hádzal papier alebo zlomené konáre ako i pokosenú trávu. Uviedol tiež, že vtedy nevedel, že je vyhradené miesto na uloženie odpadu na zeleň, vedel len to, že pri dodaní 1100 l kontajnera sa pán Q. tešil, že pokosenú trávu nemusí vysypať za plot. Z vyššie uvedeného súd mal za to, že nemožno považovať za užívanie kontajnera pracovníkom žalobcu v súvislosti s výkonom jeho práce, a to udržiavať predmet nájmu a jeho okolie, nakoľko jeho práca priamo súvisí so splnením povinností prenajímateľa dohodnutých v čl. VI.. V neposlednom rade bolo i preukázané, že údržbár svoju prácu vykonával v rozpätí jednej hodiny denne, kým nájomcovia predmet nájmu užívali počas pracovných hodín, čo je neporovnateľne dlhší časový úsek aj v oblasti produkcie odpadu.

10. Keďže žalobca preukázal dôvodnosť svojho nároku s výnimkou istiny 192,67 eura (50 % odmeny za odvoz smetí za rok 2011), súd jeho v žalobe okrem zamietajúcej časti vyhovel.

11. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 255 a § 262 ods. 2 CSP.

12. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne včasné odvolanie v časti, v ktorej bolo žalobe vyhovené. Poukazoval na odvolacie dôvody definované v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

13. Žalovaný uznáva, že podľa predmetnej zmluvy o nájme sa zaviazal okrem nájomného platiť aj poplatky za odvoz a likvidáciu odpadu, služby a údržby, ktoré nie sú zahrnuté v nájomnom. Žalobca ako prenajímateľ sa podľa článku VI. ods. 6.1 zmluvy zaviazal okrem iného zabezpečiť aj údržbu a opravy budovy, zimnú údržbu chodníkov patriacich budove, odvoz odpadu a prípadne ostatné služby, ktoré nie je možné považovať za súčasť štandardu v prípade nájmu priestorov. Vzhľadom na nie celkom jednoznačnú formuláciu ďalšej časti textu odvolania sa možno domnievať, že žalovaný namieta voči tomu, že súd prvej inštancie náklady za odvoz odpadu rozdelil iba na polovicu medzi dvoch nájomcov predmetných nebytových priestorov a nie na tretiny, keďže kontajner na odpad využíval aj zamestnanec žalobcu.

14. Žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že žalobcovi nemal byť priznaný nárok na náhradu nákladov na údržby a opravy budovy. Podľa názoru žalovaného nárok na takúto odmenu nemá, pretože jeho povinnosťou ako prenajímateľa bolo na svoje náklady udržiavať nebytový priestor a zabezpečiť riadne plnenie služieb spojených s užívaním nebytového priestoru (§ 5 ods. 1 zákona č. 116/1990 Zb.).

15. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný považoval pohľadávku žalobcu za neoprávnenú čo do výšky 1.941,05 eura (odmena zamestnanca žalobcu za rok 2011 a 2012 účtovaná žalovanému vo výške 1.470,- eur + 2/3 sumy za odvoz odpadu za rok 2011 a 2012, t. j. 471,05 eura = 1.941,05 eura). Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku s takýmito námietkami žalovaného nevysporiadal. Žalovaný navyše namietal, že úroky z omeškania súd prvej inštancie priznal žalobcovi vo výške 0,05 % denne s poukazom na § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka napriek tomu, že medzi stranami ide o občianskoprávny záväzkový vzťah, a to bez ohľadu na skutočnosť, že jeho účastníkmi sú podnikatelia.

16. Z uvedených dôvodov sa žalovaný domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu zamietne.

17. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne vyjadril. Poukázal na to, že žalovaný v odvolaní namieta oprávnenie žalobcu účtovať si od žalovaného náklady vynaložené na udržiavanie nebytového priestoru s poukazom na ustanovenie bodu 6.1 zmluvy a § 5 ods. 1 zákona č. 116/1990 Zb.. Žalobca považuje ustanovenia zmluvy za jasné. V bode 5.2 zmluvy sa strany dohodli, že poplatky za vykurovanie, elektrickú energiu, vodné, stočné, odvoz a likvidáciu odpadu, služby a údržbu nie sú zahrnuté v nájomnom, a budú platené osobitne podľa bodu 6.2 zmluvy. V bode 6.1 zmluvy žalobca prehlásil, že on má povinnosť zabezpečiť poskytovanie všetkých energií a služieb. V bode 6.2 zmluvy sa strany dohodli na výške platieb za zabezpečenie poskytovania energií a služieb. Takáto formulácia neodporuje ustanoveniu § 5 ods. 1 zákona č. 116/1990 Zb., podľa ktorého ak nie je dohodnuté inak, prenajímateľ je povinný odovzdať nebytový priestor nájomcovi v stave spôsobilom na dohovorené alebo obvyklé užívanie, v tomto stave ho na svoje náklady udržiavať a zabezpečovať riadne plnenie služieb, ktorých poskytovanie je s užívaním nebytového priestoru spojené. Keďže v prípade § 5 ods. 1 citovaného zákona nie je kogentným ustanovením, ak sa zmluvné strany dohodli inak a udržiavanie priestoru a zabezpečovanie služieb sú podľa zmluvy nákladmi nájomcu, prenajímateľ je oprávnený úhradu od nájomcu požadovať. Z uvedeného dôvodu bol žalobca oprávnený žalovanému účtovať odvoz odpadu a odmenu údržbára.

18. K námietke žalovaného k výške úrokov z omeškania 0,05 % denne žalobca uviedol, že strany ako dvaja podnikatelia uzatvorili zmluvy za účelom vykonávania svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa medzi stranami jedná o obchodnoprávny záväzkový vzťah, pričom zmluvný typ je upravený osobitným právnym predpisom, ktorým je zákon č. 116/1990 Zb. O nájme a podnájme nebytových priestorov. Strany si výšku úrokov z omeškania dohodli v zmluve.

19. Žalobca považuje napadnutý rozsudok za vecne správny a žiadal, aby ho odvolací súd potvrdil.

20. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, prejednal vec dňa 16.11.2017 bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Odvolací súd po prejednaní veci v medziach podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je v danom prípade neopodstatnené, keďže rozsudok prvoinštančného súdu je vo výroku vecne správny.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj v rozhodujúcom rozsahu správne odôvodnil. Keďže odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, v súlade s § 387 ods. 2 CSP v odôvodnení svojho rozhodnutia o odvolaní sa iba obmedzuje na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku.

22. Nad rámec odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 veta druhá CSP musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Žalobca v podanom odvolaní neuvádza žiadne také pre posúdenie veci podstatné vyjadrenia, s ktorými by sa nebol vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku už súd prvej inštancie a odvolací súd na jeho závery v plnom rozsahu poukazuje. Vzhľadom na obsah odvolania žalovaného však odvolací súd považuje za potrebné predsa len uviesť nasledovné. Právny zástupca žalovaného v podanom odvolaní prezentuje nesprávny právny názor, podľa ktorého v prípade predmetnej zmluvy o nájme nebytových priestorov vzhľadom na dikciu ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 116/1990 Zb. neprichádza do úvahy, aby prenajímateľ (žalobca) prenášal náklady na udržiavanie nebytového priestoru na nájomcu (žalovaného).

23. Podľa citovaného ustanovenia ak nie je dohodnuté inak, prenajímateľ je povinný odovzdať nebytový priestor nájomcovi v stave spôsobilom na dohovorené alebo obvyklé užívanie, v tomto stave ho na svoje náklady udržiavať a zabezpečovať riadne plnenie služieb, ktorých poskytovanie je s užívaním nebytového priestoru spojené.

24. Už z gramatického a logického výkladu textu citovaného ustanovenia je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že prenajímateľ má povinnosť nebytový priestor udržiavať v stave spôsobilom na dohovorené alebo obvyklé užívanie na vlastné náklady iba vtedy, ak sa zmluvné strany v intenciách citovaného dispozitívneho ustanovenia nedohodnú, že táto povinnosť sa prenáša na nájomcu. V prípade zmluvy o nájme nebytových priestorov uzatvorenej medzi stranami v zmysle v článku VI. bod 6.2 povinnosť znášať takéto náklady v dôsledku dohody zmluvných strán, zjavne na nájomcu prenesená bola. Opačný názor odvolateľa preto nenachádza oporu v ustanoveniach hmotného práva a ani zmluvného vzťahu strán.

25. Odvolací súd nepovažuje za opodstatnenú ani námietku žalovaného, podľa ktorej sa náklady na odvoz odpadu mali deliť na 3 časti - medzi dvoch nájomcov a samotného prenajímateľa. Tak ako to konštatoval už súd prvej inštancie, žalovaný neprodukoval žiadny dôkaz, ktorý by mal potenciál preukázať, že v predmetnom mieste by aj samotný nájomca produkoval odpad, ktorého odvoz by bol predmetom vyúčtovania zo strany Mesta Komárno.

26. Po právnej stránke zjavne nesprávna je aj argumentácia odvolateľa, podľa ktorej sa má v danom prípade výška žalobcom požadovaných úrokov z omeškania riadiť režimom občianskeho záväzkového práva. Žalovaný ignoruje existenciu ustanovenia § 261 ods. 1 v súvislosti s odsekom 6 Obchodného zákonníka a ich relevanciu na prejednávaný prípad.

27. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka (v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o nájme nebytových priestorov) táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka (vo vyššie uvedenom znení) zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

29. Z vykonaného dokazovania je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že zmluvu o nájme nebytových priestorov (upravenú predpismi občianskeho práva hmotného) v danom prípade uzavreli obe strany ako podnikatelia v súvislosti s ich podnikateľskou činnosťou. Na základe tejto skutočnosti v zmysle § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka je potrebné otázky týkajúce sa omeškania zmluvných strán a jeho následkov posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka tak, ako to správne urobil už súd prvej inštancie.

30. V ostatnom už odvolací súd iba poukazuje na dôvody uvedené v napadnutom rozsudku, ktorý ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

31. O nároku na trovy odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v súvislosti s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči neúspešnému žalovanému.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 - 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.